

उन्नतः । एतदनुष्ठानेन वंशस्थानीयस्य विषुवतः प्रत्युत्तब्धे प्रातिस्विका प्रोन्नतबन्धनाय भवति । ग्रहाणाञ्चैन्द्रवायव्याग्नेय्यत्वं परित्यज्य शुक्राग्रत्वानुष्ठानेन सयत्वं भवति । षिञ् बन्धने इत्यस्माद्धातोर्लुपन्नः सयशब्दः । शुक्राग्रग्रहसामर्थ्येन दृढबन्धनं भवतीति भावः ॥

अथ तस्मिन् पशुविशेषमभिग्राह्य विशेषञ्च क्रमेण विधत्ते । “सौर्य एतदहः पशुरालभ्यते । सौर्येऽतिग्राह्यो गृह्यते । अहरेव रूपेण समर्द्धयन्ति । अथो अह एवैष बलिर्ह्रियते” इति । एतस्मिन्विषुवत्यङ्गि सूर्यदेवताकः पशुरालभनीयः । अतिग्राह्यश्च सूर्यदेवताको ग्रहीतव्यः । तथा सति दिवाकीर्त्तस्याहः सूर्यसम्बन्धेन रूपं मृद्धं भवति । अपि चैतस्याहः सूर्यसम्बन्धरूप एव बलिः पूजा कृता भवति ॥

विषुवद्दिनगतामतिग्राह्यसङ्ख्यां प्रशंसति । “सप्तैतदहर-तिग्राह्या गृह्यन्ते [२] । सप्त वै शीर्षण्याः प्राणाः । असावादित्यः शिरः प्रजानाम् । शीर्षन्नेव प्रजानां प्राणान् विदधाति । तस्मात्सप्तशीर्षन् प्राणाः” इति । परःसामसम्बन्धिनः अङ्गस्त्वौषधीभ्य इत्यादिमन्त्रसाध्याः पराञ्चोऽर्वाञ्चश्चातिग्राह्याः षट्सङ्ख्या विषुवति विहिताः । तेषां मध्ये सौर्य एक एवमेते सप्तसङ्ख्याकाः शिरोगतच्छिद्रवर्त्तिनश्च प्राणाः सप्त मध्यातिग्राह्यस्य देव आदित्यः ऊर्द्धवर्त्तित्वात् प्रजानां शिरःस्थानीयः । तथा सति प्रजानां शिरस्येव प्राणाः स्थापिता भवन्ति । तस्मात्सोके सर्वत्र शिरसि सप्त प्राणा दृश्यन्ते ॥